

DEKRET PREZYDENTA RZECZYSPOLITEJ

z dnia 25 maja 1939 r.

o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o osobistych świadczeniach wojennych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 13 maja 1939 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 285) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 858) wprowadza się zmiany następujące:

1) tytuł rozporządzenia otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o świadczeniach osobistych.”;

2) w art. 1 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Rada Ministrów może wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych na całym obszarze Państwa lub jego części:

1) w przypadku gdy tego wymaga interes obrony Państwa stwierdzony uchwałą Rady Ministrów;

2) na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, gdy władze administracji ogólnej pośrednio współdziałające w zarządzonych ćwiczeniach wojskowych nie posiadają odpowiednich środków własnych do wykonania zadań, związanych z tymi ćwiczeniami.”;

3) w art. 2 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) W przypadku, określonym w art. 1 ust. (2) pkt 1), obowiązek świadczeń osobistych trwa do czasu jego zniesienia przez Radę Ministrów.”;

4) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. (1) Do świadczeń osobistych obowiązani są wszyscy mieszkańcy Państwa płci

obojga w wieku od ukończonych lat 17 do ukończonych lat 60 z wyjątkiem:

- 1) osób pełniących czynną służbę wojskową;
- 2) osób zwolnionych od czynnej służby wojskowej w myśl art. 121 ust. (2) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220);
- 3) duchownych wymienionych w art. 50 ust. (1) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym;
- 4) posłów na Sejm i senatorów;
- 5) sędziów i prokuratorów sądów powszechnych;
- 6) funkcjonariuszów państwowych, pracowników przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe” oraz „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, pracowników Polskiego Monopolu Tytoniowego, Państwowego Monopolu Spirytusowego i Polskiego Monopolu Solnego, pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych i Funduszu Pracy z wyjątkiem lekarzy i personelu pomocniczo-sanitarnego, pracowników Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego S. A. w Paryżu, pracowników polskich przedsiębiorstw regularnej komunikacji powietrznej oraz pracowników lotnisk, otwartych do użytku publicznego, jak również pracowników obsługujących urządzenia przeznaczone do utrzymania bezpieczeństwa i porządku żeglugi powietrznej;
- 7) osób korzystających z prawa zakrajowości oraz zawodowego personelu ob-

cych urzędów konsularnych i członków ich rodzin, jeżeli posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego, z zastrzeżeniem wzajemności.

(2) Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami może w drodze rozporządzenia podwyższyć dla pewnych kategorii specjalistów granicę wieku, określoną w ust. (1), do lat 65.”;

5) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. (1) Świadczenia osobiste wykonywa się na podstawie powołania, które przeprowadzają powiatowe władze administracji ogólnej.

(2) Sposób i tryb przeprowadzenia powołania określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej; rozporządzenie to może przekazać wykonywanie czynności, określonych w ust. (1), w całości lub w części zarządom gmin.”;

6) w art. 6 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Od wykonywania świadczeń osobistych należy zwolnić:

- 1) osoby niezdolne do wykonywania świadczeń osobistych wskutek choroby lub ułomności fizycznej;
- 2) cudzoziemców stosownie do wzajemności, opartej na umowie międzynarodowej lub faktycznie istniejącej;
- 3) kobiety w czasie ciąży i przez 6 tygodni po odbyciu porodu, kobiety karmiące, matki i inne kobiety, sprawujące pieczę macierzyńską nad dziećmi w wieku do ukończonych lat 13;
- 4) osoby, których powołanie do wykonywania świadczeń osobistych mogłoby uniemożliwić lub poważnie utrudnić wykonywanie przez nie świadczeń rzeczowych.”;

7) w art. 9 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Powołanie do świadczeń osobistych następuje na podstawie zapotrzebowań zgłaszanych przez:

- 1) władze wojskowe, upoważnione do tego przez Ministra Spraw Wojskowych;
- 2) władze podległe Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczty i Telegrafów.”;

8) po art. 11 dodaje się art. 11-a w brzmieniu:

„Art. 11-a. (1) Na osobach zarejestrowanych w myśl art. 11 ust. (1) pkt 1) ciąży obowiązek meldunkowy.

(2) Obowiązek meldunkowy obejmuje:

- 1) obowiązek zawiadamiania o zmianie miejsca zamieszkania;
- 2) obowiązek zgłaszania się na wezwanie władzy w sprawach świadczeń osobistych.

(3) Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami określi władze, przed którymi obowiązek meldunkowy ma być dopełniony, sposób jego dopełnienia oraz tryb postępowania w tych sprawach.”;

9) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. (1) Rodzinom osób, powołanych do świadczeń osobistych na czas dłuższy, niż dwa tygodnie, służy prawo do zasiłków, przewidzianych dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową, według tych samych norm i zasad.

(2) Prawo do zasiłku nie służy rodzinom osób, które za świadczenia osobiste pobierają wynagrodzenie według zasad określonych w art. 14.”;

10) w art. 23 skreśla się ust. (3);

11) po art. 25 dodaje się art. 25-a w brzmieniu:

„Art. 25-a. (1) W czasie wojny Naczelny Wódz ma prawo stawiania Rządowi wiążących postulatów w sprawach świadczeń osobistych oraz prawo zgłaszania zapotrzebowań na świadczenia osobiste na obszarze całego Państwa. Prawo zgłaszania zapotrzebowań służy również władzom (organom) wojskowym wskazanym przez Naczelnego Wodza.

(2) Naczelny Wódz może zastrzec sobie wykonanie na obszarze operacyjnym wszystkich lub pewnych uprawnień, które na podstawie rozporządzenia niniejszego służą poszczególnym ministrom.

(3) W czasie wojny, w razie nagłej potrzeby lub na obszarze operacyjnym, na którym władze administracyjne na skutek działań wojennych nie funkcjonują, mogą władze, uprawnione do zgłaszania zapotrzebowań, kierować zapotrzebowania do zarządu gminy. Gdyby i ten sposób nie dał pewności, że świadczenie będzie wykonane, mogą władze, uprawnione do zgłaszania zapotrzebowań, same przeprowadzić powołanie do świadczeń osobistych.

(4) Naczelny Wódz drogą zarządzenia może określić również inne zmiany, poza określonymi w ust. (3), jakie należy stosować przy wykonaniu rozporządzenia niniejszego na obszarze operacyjnym.”;

12) po art. 26 dodaje się art. 26-a w brzmieniu:

„Art. 26-a. Kto nie spełnia obowiązku meldunkowego, określonego w art. 11-a lub nie zgłasza się na wezwanie właściwej władzy,

podlega karze aresztu do miesiąca lub grzywny do 1.000 zł albo obu tym karom łącznie.”;

13) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. (1) Kto nie wykona rozkazu lub polecenia przełożonego w czasie spełniania obowiązku świadczenia osobistego w zakresie wykonania robót lub usług objętych tym obowiązkiem,

podlega karze aresztu do miesiąca lub grzywny do 1.000 zł albo obu tym karom łącznie.

(2) Jeżeli wskutek niewykonania rozkazu lub polecenia wynikła szkoda lub niebezpieczeństwo znacznej szkody,

sprawca podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł albo obu tym karom łącznie.”;

14) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. Do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w art. 26, 26-a, 27 i 28, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, jeśli nie zachodzi przypadek dyscyplinarnego ukarania, przewidzianego rozporządzeniem niniejszym.”.

Art. 2. Minister Spraw Wojskowych ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rze-

czypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych i innym właściwym ministrom w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Sładkowski*
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*